

St. Ilj v Slov. gorah. (Živinski sejem.) Gospod veliki župan mariborske oblasti je na podstavi navedbe ministrstva trgovine in industrije dovolil obnovo štirih letnih in živinskih sejmov. Prvi teh živinskih sejmov se vrši na cvetno soboto, dne 9. aprila za prostor se na živinskem stajališču ne bo nobena pristojbina pobirala. Pričakovati je veliko živine. Mesarji in živinokupci so vlnodno vabljeni.

Sv. Martin pri Vurbergu. Umrl je po kratki bolezni naš edini sinček Kocbek Matevž v sedmem letu svoje starosti dne 11. marca popoldne. Komaj je začel z velikim veseljem zahajati v šolo, a ni mu bilo priučen. Topla zahvala vsem, ki so se udeležili pogreba. Hvala tudi sorodnikom, sosedom, prijateljem daleč naokoli za številno spremstvo pri pogrebu. Takšnega pogreba pri Sv. Martinu ne pomnimo. Z Bogom dragi Matevž, ne bomo se več videli tukaj. Edini sinček počivaj v miru in prosí tam Boga za nas. Upamo, da se med angeli v nebesih veseliš. Čestno, hvalljeno presv. Srce Jezusovo na večne čase bo. Zalujoci ostali.

Velika Nedelja. Vprašanje na dopisniku novice »Pojasnilo iz Ormoža«, priobčen v »Slovenskem Gospodarju« dne 24. marca t. l. števil. 7, v katerem dopisnik trdi med drugim, da so mlinarji, sodarji in sedlarji izločeni iz Skupne obrtne zadruge pri Veliki Nedelji. Vpraša se dopisnika, kdaj in s katerim odlokom so bili omenjeni obrtniki izločeni iz Skupne obrtne zadruge pri Veliki Nedelji? Ali morda na povelje samostojnih demokratov, ki te laži okoli trojsko? Resnica je, da nobena stroka zgoraj imenovanih ni izločena, ker za to tudi od oblasti nobenega odloka ni bilo. V dokaz za to je, da so bili sedlarski in sodarski vajenci 19. marca pri Skupni obrtni zadrugi pri Veliki Nedelji oproščeni. Torej dopisnik v vednosti! Nadalje dopisnik trdi, da neko novo obrtno zadrugo v Ormožu snujejo pristaja Slovenske ljudske stranke. Ali sta Matija Rakuša, mizar v Hajdnu Zabavnik, gostilničar v Ormožu, pristaja SLS? Potem agitatorji, ki za vašo zadrugo agitirajo: Alojz Stajnik, kolar v Ključarovicah, Podgorelec Matija, mizar v Lešnici in Vinko Zveglja, kolar v Sodincih, so to pristaja Slovenske ljudske stranke?

Mala Nedelja. V Društvenem domu pri Mali Nedelji se vrši na cvetno nedeljo, 10. aprila predavanje s spremljevanjem kinofila — Bernardka, lurska pastarica in lurski čudeži. Samo dve predstavi: Prva po večernicah, zadnja ob pol 7. uri zvečer. Vstopnina znižana. Ne zamudite in ogledajte si vsi od blizu in daleč to znamenitost.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na posvetitvi dobre hiše Jaušovec (Kralovi) v Seliščih se je nabralo za dijaško kuhinjo 150 Din. Bog povrni!

Celje. Stefan Ivanuša, 32 let star, rojen v Krčevini pri Ptuj, v občini Brebrovnik pristojen, r. k. samski rudar, brez stalnega bivališča, radi tatvine opetovano predkaznovan, prodajal je meseca julija 1926 v selu Pretetinci pri Čakovcu seljakom razno manufakturno blago in več oblek, ki je ker ga je po vsaki ceni razpečaval, bilo gotovo ukraden. V shrambi podpisane sodišča se nahajajo: 1 dolga zimska suknja — površina — z temnozeleno podlago z rdečimi in modrimi črtami, 1 moška suknja in hlače iz temnozelenkaste blaga, 1 kompletne obleke iz ržastega temnosivega blaga, 1 kompletne obleke iz ržastega temnosivega blaga, 1 rujava suknja in hlače, 1 stare sivoprogaste hlače, 1 kompletne obleke temnozelenkaste barve, 2 svileni naglavni ruti, 3 maglavne rute iz perkala, 1 in pol metra črnega blaga. Razven tega je prodal tudi kakih 10 metrov sukna, 2 srebrni žepni uri in 1 par ženskih čevljev. Lastniki teh predmetov in osebe, ki zamorejo navesti, kje je bilo to blago ukraden, naj to nemudoma javijo okrožnemu sodišču v Celje k Vr VIII 78/27.

Novi Cerkvi. Gospodinski tečaj v Novi Cerkvi priredi na cvetno nedeljo, dne 10. aprila razstavo kuharskih in sirarskih izdelkov in ženskih ročnih del v hiši gospoda župana Lešnika v Polzlah, ki se odpravi jutraj po rani maši in akademijo v 1. razredu osnovne šole v Novi Cerkvi, s sledečim sporedom: 1. Venček narodnih pesmi (ženski zbor). 2. Kmetiški hiši (deklamacija). 3. Lepa deklica (ženski zbor). 4. Ptica. 5. Za sinom, Svarilo (deklamacija). 6. Tri perice (ženski trospev). 7. Brez zajutka (šal. enodejanka). 8. Kuharica (komični prizor s petjem). 9. Venčarica (sklepna slika s petjem). Vstopnina: sedeži 1. vrste 10 Din, II. vrste 5 Din, stojišča po 3 Din. Začetek točno ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vlnodno vabimo vodstvo.

Škofjavan. Gospod župana Kožuh vprašamo: kdaj misli izvršiti sklep odbora seje od 1. decembra 1926? Pred časom se je gospod župan izrazil proti nekemu našemu pristaja, da župan hoče biti, ako je tudi zastoj. Zakaj daje obč. odbor plačo gospodu Kožuhu, ako mu odzimate plačo, bo on rad zastoj, samo da bo smel biti gospod župan. Županovo plačo pa je boljše, da dobijo občinski reveži, ali jim jo pa odstopite gospod župan kar sami, ker se ti presneti klerikalci nič zanje ne brigajo, se boste pa vsaj vi.

Rečica v Savinjski dolini. Dne 28. marca smo pokopali Korozeno Ano iz St. Janža. 29. marca pa mežnarjevo mater iz Gorice. Kako sta bili spoštovani, je dokaz obilo število prijateljev in sosedov, ki so ju sprejeli na zadnji poti. V trgu imajo pred občinsko hišo starški vodnjak, ki ga posebno vsak tujec občuduje in opazuje, ko se s poštnim avtomobilom skozi pelje, vsled krasnega oklepa. Lastnik že nekaj let namerava par delov odstraniti, kar gotovo gospod podžupan ne bode dovolil, vsaj stari ljudje pravijo, da je trg postal po znanem prangerju in vodnjaku, ki sta pred novo občinsko hišo.

Sole pri Slovenjgradcu. (Postna oltarna slika.) Za našo župnijske cerkev je naslikal akademski slikar g. Peter Markovič v Rožku (Rosegg) na Koroškem veliko in lepo sliko za postni čas: Kristus na križu, ob vznožju križa kleči v globoki žalosti Marija Magdalena. Gospod Markovič je bil vedno, tudi v najtežjih časih in ko so mu Nemci ponujali razne ugodnosti, veren in zvest naš pristaja. Zato ga toplo priporočamo, ako bi kdo kako sliko potreboval (je tudi zelo dober portretist), zlasti ker živi sedaj na stara leta v težkih razmerah. Na Stajerskem so znane njegove slike v rajhenburški novi cerkvi.

Solčava. Cesta iz Luč v Solčavo se še ne gradi, a kakor zvemo iz zanesljivega vira, je določena zadostna vsota pri proračunu za regulacijo hudournikov tudi za to cesto. Tako, da je upanje, da bo do 23. junija že zgotovljena — takrat je namreč neprelozljivo zrebanje solčavske orlovске loterije.

Smurje pri Jelšah. Seveda se povsod vedno kaj novega dogaja. Pa nam domačinom se marsikaj zdi čisto vsakdanje, kar pa drugod živeče rojake živo zanima. To nam je v lepi besedi povedal tudi »Smurjan iz tujine« in je tudi mene spodbodel, da poročam, kar vem iz govoric in cerkvenih oznanil vselega in žalostnega. Letošnji pust tukaj ni kaj posebno razsajal. Ni bilo bogve kakšnih vesel in prireditvev, pa tudi gostij le 14. Od tod so odpeljali neveste: eno v Marenberg, eno v St. Vid, eno na Sladko goro ter tri v Zibiko. Domači fantje pa so dobili: štiri iz domače župnije, po dve pa iz Ponikve in iz Sladke gore. Pečnik iz Smartna pri Celju z M. Ano Lampretovo bo gospodaril v Zadržah, našemu Tončku Anderluh in njegovi Lojzki pa da Bog srebo pri Sv. Roku! Španska se je oglašala tudi pri nas, pa se trka tudi sedaj! Toda do danes še — hvala Bogu — ni imela posebnih uspehov. Umrla jih je sicer že 18, toda na španski menda nihče. Med rajnimi sta dva novorojenca, dva štiridesetletnika in dva petinšestdesetletnika, vsi drugi pa med 75 do 90 let; najstarejša je bila Hrabušek Marija z Vrha. Naj počivajo v miru! Dela imamo silno veliko. Bog nam le daj lepo vreme!

Smurje pri Jelšah. »Smurjan iz tujine« nas je v zadnjem »Gospodarju« podregel, naj kaj poročamo iz naših krajev. Prav rad

mu ustrezem, če mi le gospod urednik kak prostorček odloži. Delamo in se trudimo na vse pretege, pa bi radi še bolj, če nas le vreme ne motilo. Obrezali smo, deloma tudi okopali ter vodenosnike posnažili; začeli smo tudi že orati in vrte pripravljati. Toda že v četrtek zvečer nam je začelo vreme nagajati in nas moti že peti dan. Je že bila v jeseni huda vožnja po naših cestah, kaj še le bo zdaj! V naravnost groznem in za ljudi in živino nevarnem stanju se nahaja posebno cesta iz Ločnega preko Ješovca do Smarja. Grajščinske gozdove v Ločnem so namreč posekali in zdaj že dolgo časa vozijo drva in plohe na železnico. Cesto sicer popravljajo z vlaganjem vej in krepeljev, toda kljub temu je cesta taka, da se nam smilijo ljudje in živina. Vsaj nekoliko se je pa na prizadevanje mladega in čilega posestnika Stefana Čuješa popravila stara ali rimska cesta skozi Korpule in Gaj, za kar smo prav hvaležni. Bom še poročal, pa bolj kratko, ker bom imel več dela, kot pa ga imam v tem odurnem vremenu.

Hrvatsko Zagorje. Če kdo v državi, potem imajo gotovo kmetje iz Hrvatskega Zagorja povoda dovolj, da tožijo o slabi letini lanskega leta. Radi gostonaseljnosti že itak ubožno ljudstvo, je lansko leto še posebno hudo trpelo radi obilnega deževja, ki pušča tu vedno težke sledove. Zemlja je namreč po večini težko propustna ilovica, ki se počasi suši, četudi je večina njiv v položnih legah. Zemljo obdelujejo po svojih izkustvih tako, da bi bila kar najbolj zavarovana pred močjo; zato delajo ozke slege, pol drugi do dveh metrov široke, razgone globoke, katere po izvršeni setvi očistijo še s plugom in motiko. Preko slogov in dostikrat kar preko celih njiv napravljajo povprečne jarke, po katerih se naj odteka voda. Koruzo osipavajo (ogrebajo) visoko, ker menijo, da bodo na vrhu grobov novo nastale korenine lažje prenašale mokrato. Pa lani se je koruza, ki je tu glavni sadež, slabo izkazala, ker v večini slučajev niti četrtno normalnega pridelka ni dala. Radi goste naseljenosti izkoriščajo vsak kosček zemljišča in tako najdemo njive, vinograde itd. v legah, v katere nikakor ne spadajo. Tu ni nič nenavadnega, da se obdeluje vinograd ob gozdu na severni strani hriba. Tudi njive so tik gozda, v gozdu, ali pa je par gozdnih dreves, okrog njih pa njiva. Zemljišča so tu v Hrvatskem Zagorju silno razkosana. Največ kmetovalcev poseduje le 1—5 oralov zemlje in na tem zemljišču si prizadevajo pridelati vse; zato imajo v splošnem po par sto kvadratnih metrov gozda, nekaj koloseka, par slogov njiv, mal travnik in seveda vsaj nekaj vinograda, nasajenega po večini s šmarnico. Mnogo je tudi posestnikov, ki imajo le pol do 1 orala zemlje, torej toliko, da si postavi na njej hišico in zraven zasadi vinograd, ki ima vsekakor prednost tudi pred vrtom. Vino je tudi Zagorcu, kakor Slovencu, največja tolažba v žalosti, up v obupu ter cilj vsega hrepenenja. Najsrečnejši je pač v nedeljo popoldne, ko sam, ali pa s prijateljem-sosedom koraka v goro, v svoj mali hramček, kjer ob ljubljani kapljici pozabi na vsakdanje težave in navdušeno in prešerno zapoje zagorsko himno: »Još ni jedan Zagorac nije prodao vina — Več mu ga je popila vesela družina.« Pa tudi to veselje je letos mnogim odvzeto. Veliko je hramov, kjer sodčki že sedaj prazni čakajo čričkovega petja, ki naj pokliče trgače, da jih bodo zopet napolnili z grozdnim sokom. Peronospora in toča sta lani prikratili našemu Zagorcu tudi to zadnje veselje. K vsemu temu je pa prišlo na zimo kot zadnje še najhujše zlo: metličavost goveje živine, o čemer pa prihodnjič. J. Ašič, upravitelj, Belece.

Gnojenje koruze.

Vsakemu kmetovalcu je dobro znano, da potrebuje koruza globoko zrahljano in dobro zagnjeno zemljo, če naj bogato obrodí, zato ji tudi redno gnojijo s hlevskim gnojem. V zvezi temu pa ni pridelke vedno zadovoljiv, čemur je marsikaj krivo. Največkrat primanjkuje hlevskega gnoja in zato ne more zemlja nuditi koruzi zadostnih hranil. Mnogokrat je tudi hlevski gnoj še popolnoma svež, nevezan, nerazkrojen in zato je njegov učinek slab. Ravno koruza pa rabi dobro podelan gnoj, če naj dobro uspeva.

Najprikladnejše je seveda že jeseni zemljo dobro pognojiti in jo nato globoko preorati, sprati. Tekom zime se gnoj razkroji, zemlja zdrobi, razpade in postane rodovitna. Spomladi pa zadostuje, če njivo samo prerahljamo s kultivatorjem ali pa jo globoko prebrnemo in nato zasejemo. Tako obdelana njiva nam gotovo boljše obrodí nego šele spomladi pognojena in preorana.

Zal pa, da ni vedno mogoče pripraviti zemljo za koruzo že jeseni, ampak v mnogih primerih nam ostane to delo za spomlad. In če tedaj razpolagamo samo s svežim hlevskim gnojem, nam bo ta le počasi učinkoval in rastline bodo vzlic morda obilnemu gnoju stradale ravno v začetku svojega razvoja, ko bi najbolj potrebovale že pripravljeno hrano.

Tej pomanjkljivosti spomladnega gnojenja ne moremo drugače odpraviti, kakor z uporabo umetnih gnojil. Umetna gnojila nam nudijo možnost, oskrbovati rastline s tistimi hranili, ki jih v razvojni dobi najbolj nujno rabijo. V začetku svojega razvoja potrebuje pa vsaka rastlina predvsem dušika, ki pospešuje rasto vseh njenih delov. Ta dušik pa mora biti hitro topljiv v vodi in lahko dostopen rastlinam, če naj kmalu učinkuje. Take vrste dušika v obliki solitrne kisline vsebuje čilski soliter, ki ga potrosimo po vrhu njive, polovico kmalu po setvi, ostalo pa pri prvem okopavanju. Dež in zemljiska vlaga ga kmalu raztopita in splavita do koreninskih korenin, ki ga željno vsrkavajo in vsled njegovega učinka bujnejše poženejo. Zaradi tega opazimo kmalu po gnojenju koruze s čilskim solitrom bujnejšo rast in temnejšo barvo rastlin. Kuruza je namreč izrazito dušičnata rastlina, ki je posebno hvaležna za tako gnojenje. Na en hektar (1½ orala) koruze vzamemo okrog 250 kg čilskega solitra.

Koruza pa ima tudi močno razvito koreninje, za katero rabi precej kalija. Kakor znano, vpliva namreč to rastlinsko hranilo zelo ugodno na razvoj koreninja. Čim bolj je pa to razraščeno, tem več hrane lahko črpa iz zemlje. In ravno koruza kaj dobro izplača gnojenje s kalijem. Svetlovna statistika nam dokazuje, da se v naprednejših državah poraba kalija za koruzo izredno zvišuje, ker so se poljedelci prepričali, da brez njega ni zadovoljivega pridelka. Na en hektar vzamemo 250 kg kalijeve soli, ki jo potrosimo po njivi, predno jo pripravimo za setev koruze, in jo nato podbrnemo. Kalijeve soli se zmeša s zemljo, vlaga jo raztopi in kmalu jo rastline vsrkajo.

Debelo kleno zrnje nam zraste samo pod vplivom fosforove kisline, zato tudi opazujemo, da nam žita, ajda, koruza dobro zarodijo le tedaj, če jim močno pognojimo s superfosfatom. To umetno gnojilo povzroča namreč krepkejši razvoj zrnja in vpliva na njegovo sestavo. V nekaterih pokrajinah, kjer je zemlja itak polna kalija in dušika, gnojijo žito in koruzi samo s superfosfatom in dosežejo z njim bogate pridelke. To je seveda mogoče samo v deviških, globokih, rodovitnih zemljah, od katerih se zahteva samo en pridelok na leto. Izčrpane in manj rodovite zemlje, kakor jih na primer imamo v Sloveniji, kaj takega ne prenesejo; posebno pa ne še iz tega razloga, ker morajo večji del dati po dva pridelka na leto. Zato moramo pri nas gnojiti koruzi ne samo s superfosfatom, ampak tudi še z dušičnatimi in kalijevimi gnojili. Superfosfata potrebujemo na hektar do 400 kg, ki jih potrosimo po njivi, predno jo zorjemo ali spomladi pobrnemo, da se dobro zmeša s zemljo.

Iz navedenega torej razvidimo, da dosežemo najbolj gotove uspehe na pridelkih, če gnojimo koruzi z vsemi tremi gnojili. O tem so nas tudi prepričali številni gnojilni preizkusi, ki so se iz-

vedli drugod in tudi že pri nas. Tako je bilo v minulem letu v Sloveniji izvršenih več takih poskusov z uporabo čilskega solitra, kalijeve soli in superfosfata, ki so vzlic neugodni, mokri letini pokazali prav lepe uspehe in prepričali preizkuševalce in tudi okoliške kmete, kako dobičkanosno je gnojenje z umetnimi gnojili. Tako se je na štirih takih gnojilnih poskusih pridelalo na enem hektarju koruze v storžih:

na negnojnih parcelah	gnojeno s		
	čilskim solitrom kalijevo soljo in superfosfatom	kalijevo soljo in superfosfatom	čilskim solitrom
3410 kg	4670 kg	4060 kg	4110 kg
torej je znašal večji pridelok na gnojnih parcelah			
—	1260 kg	650 kg	700 kg

Te številke nam dovolj jasno kažejo, da se gnojenje koruze z umetnimi gnojili prav dobro izplača in da se z njimi znatno poveča pridelke naših njiv. Pripomniti pa treba tudi, da z njimi pognojena zemlja ostane krepka in rodovitna še za naslednji sadež, ker ne more koruza sama vse ji podano gnojilo izčrpati. Učinek gnojenja se pokaže torej dvakrat. To nas nadalje mora prepričati, da bo pridelovanje koruze v Sloveniji dobičkanosno le tedaj, če ji bomo gnojili razen s hlevskim gnojem tudi še z umetnimi gnojili.

Bili kakršnikoli časi brez

Palma življenje ni.

MALA OZNANILA

Krasno posestvo 20 oralov, 2% orala vinograda, 35 minut od kopališča Rimske Toplice, se pod ceno prodaja. Informacije daje Leopold Pečar, železniški uradnik, Zidanmost. 379

Radi družinskih razmer prodam posestvo do polovice, obsegajoče 4 orale. Posestvo obstoji iz hiše z gospodarskim splotjem, sadovnjaka, njiv, travnika in legeva lesa, za ceno 17 tisoč dinarjev. Več pove lastnik Matija Celigoj, vas Police št. 63 p. Gor. Radgona. 408

Kolje, žagano, cepano, okroglo in vse vrste rezanega lesa prodaja F. Gnilšek, trgovina z vinom v Mariboru, Razlagova ulica 25. 406

Važno za posestnike! Zaradi izpraznitve nekaterih parcel v naši drevesnici nudimo plemenite jablane triletno in plemeniti črešnje dvoletno v več najboljših vrstah po našem izboru po ceni 8—12 Din kakor je kvaliteta. Ne zamudite prilike in se oskrbite že sedaj, ko je najboljša prilika za sadenje z najcenejšim, pa vendar strokovno najboljšo odgojenim sadjem iz Drevesnice »Vrta« Džamonja in drug. družba z o. z., Maribor. 343 4—1

Krojači in šivilje! Kroje (šnite) poljubne in po najnovejši modli izdeleže Knafeč Alojzij, učitelj krojaštva, Ljubljana, Križevniška ul. 2. 413 4—1

Wapetniška dela izvršuje hitro in po najnižjih cenah Anton Čerin, Maribor, Pristanjska 8, Ob bregu 4. 201 8—1

Luk, holandsko zelje, krompir, različne solate. Preprodajalcev in trgovcem znižane cene. Na deželo pošiljamo po povzetju. Zatevajte cenik. — H. Blum, Kravci most 2, Zagreb. 184

Kupim staro slato in srebro, stari denar, srebrne krone itd. E. Ackermann, urar v Ptuj. 1704

Imam več sort suho cepljenih trt na prodaj. Martin Horvat, Gabernik, p. Juršinci pri Ptuj. 315 10—1

Kmetje, posestniki!

najboljše zamenjate in prečate olje v tovarni bučnega olja J. Hochmüller v Mariboru. Poč mestom (Magdalenska stran). Dobijo se po ceni najrednejše strobi. 100 12—1

Svilene rute

za praznike si najlažje izberete v manufakturni trgovini J. PREAC V MARIBORU NA GLAVNEM TRGU, ker je le tam največja in najnovejša izbira.

Naznanjam vsestransko, da sem v Mariboru Glavni trg 12, odprl konces. informacijsko pisarno za vse vojaške zadeve.

Vsak vojaški obvezanec dobi tu natanke pojasnila in izdelovalce se bodo vse vloge proti zmerni odškodnini. Pri pisanih vprašanjih je priložiti znamko in 30 Din kot honorar. Izrpen odgovor sledi takoj. 466

Anton Novak, kapetan v pokoju.